

Biotalouspaneelin ennakkotehtävä strategiatyöpajaan, 8 vastausta

Tarja Ollas, Tapio Oy

9.2.2021

Visio

Biotalouden kestävätkratkaisut ovat Suomen hyvinvoinnin ja kilpailukyvyn perusta.

Strategian johdannossa visiota perustellaan seuraavasti:

Suomen kansallisen biotalousstrategian tavoitteena on **luoda uutta talouskasvua ja uusia työpaikkoja** biotalouden **liiketoiminnan kasvulla** sekä **korkean arvonlisän tuotteilla ja palveluilla**, turvaten samalla luonnon **ekosysteemien toimintaedellytykset**.

Strategian johtoajatuksena on, että Suomessa luodaan kilpailukykyisiä ja kestäviä biotalouden ratkaisuja **maailmanlaajuisiin ongelmiin** ja synnytetään sekä kotimaahan että kansainvälisille markkinoille uutta liiketoimintaa, joka tuo **hyvinvointia koko Suomelle**. Biotalous vähentää **riippuvuutta fossiilisista** luonnonvaroista, **ehkäisee ekosysteemien köyhtymistä** sekä luo uutta talouskasvua ja uusia työpaikkoja **kestävän kehityksen** periaatteiden mukaisesti.

Onko jalostusarvoa korostavan päivityksen vuoksi tarpeen päivittää myös visiota?

Perustelut - Kyllä, päivitys on tarpeen

- Visio itsessään selkeä ja ytimekäs, mutta...
- Vision perusteluosassa:
 - 'Korkean arvonlisän tuotteet ja palvelut' voisi nostaa esille vahvemmin.
 - mahdollisimman **korkea jalostusarvo** on hyvä tavoite biotalouteen. Kuitenkin rinnalla hyvä huomioida myös muut näkökohdat: **päästötase, luonnon monimuotoisuus, vaikutukset energiasektoriin ja huoltovarmuuteen** jne.
 - Olisiko **kiertotalous** syytä mainita **biomassojen** kestävän käytön perusteluissa?
 - Kiertotalouden tekniikoiden kehittämisen myötä biotalouden **hajautetut prosessit** voivat muuttua kannattavammiksi. Teollisen mitan lisäksi biotalous on hajautettuja prosesseja ja jalostus paikallista.

Perustelut - Kyllä

- **Ylpeys ja arvostus** puhtaasta luonnostamme ja osaamisestamme pitäisi näkyä.
- Lisätään **hiilineutraalisuus**:
 - Biotalouden kestävät, hiilineutraaliutta edistävät ratkaisut ovat Suomen hyvinvoinnin ja kilpailukyvyn perusta.

Perustelut – Ei tarvitse päivittää

- **Luonnonvarojen käyttöön** pitää kiinnittää huomiota ja strategian visiossa voitaisiin periaatteessa ottaa kantaa luonnonvarojen (uusiutuvienkin) käytön määrään. Mutta viimeisen lauseen kirjaukset, "ehkäisee ekosysteemien köyhtymistä" ja "kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti" jo määrittävät, että luonnonvarojen käytön määrää on tarkasteltava.
- Nykyisen vision perusteluissa puhutaan jo korkean arvonlisän tuotteista ja palveluista.

Strategiset päämäärät

Kilpailukykyinen biotalouden toimintaympäristö:

biotalouden kasvulle luodaan kilpailukykyinen toimintaympäristö

Uutta liiketoimintaa biotaloudesta:

biotalouteen luodaan uutta liiketoimintaa riskirahoituksen, rohkeiden kokeilujen ja toimialarajojen ylittämisen avulla

Vahva osaamisperusta biotaloudelle:

biotalouden osaamisperustaa uudistetaan koulutusta ja tutkimustoimintaa kehittämällä

Biomassojen käytettävyys ja kestävyys:

biomassojen saatavuus, raaka-ainemarkkinoiden toimivuus ja käytön kestävyys turvataan.

Arvioi strategisia päämääriä. Ovatko ne edelleen relevantteja tällaisenaan?

- Kyllä, ovat edelleen relevantteja 4
- Ei, päämääriä pitää uudistaa 4

Perustelut – Kyllä, ovat edelleen relevantteja

- 'Vahva osaamisperusta biotaloudelle: biotalouden osaamisperustaa uudistetaan koulutusta ja tutkimustoimintaa kehittämällä' sisältää tekstiosuudessa **koko arvoketjun osaamisen kehittämisen** (liiketoiminta- ja markkinointiosaaminen), mutta voisiko otsikkotasollekin nostaa sen.
- **Biomassojen saatavuus ja markkinoiden toimivuus** tulee turvata ja tarvittaessa kotimaisia toimitusketjuja kehittää. Samalla käytön hyväksyttävyys tulee turvata kestävällä käytöllä ja kestävä biotalouden kehittämisellä, myös energiantuotantoon.

Perustelut – Ei, uudistusta tarvitaan

- Biotalousstrategiassa tulee näkyä myös **talous-, ilmasto- ja biodiversiteettitavoitteet**.
- **Ehdotus:** Biotalouden kasvulle luodaan vakaa sekä taloudellisesti kilpailukykyinen ja henkisesti kannustava toimintaympäristö.

Perustelut – Ei, uudistusta tarvitaan

- Strategisten päämäärien **päivitysehdotus**:
 - 1. Kilpailukykyinen toimintaympäristö: fokuksen siirtäminen kansalliselta tasolta **globaalille** tasolle ja yritysten koko innovaatiotoiminnan tukeminen **ideasta valmiiksi tuotteeksi**.
 - 2. T&K-investointeja **jalostusarvoa** nostavaan **tuotekehitykseen**.
 - 3. Osaamisen **ennakointi** ja **elinkeinotoiminnan tarpeiden** huomiointi koulutus- ja tutkimustoiminnassa.
 - 4. Huomioidaan biomassojen lisäksi **ekosysteemin** kokonaisuus ja kestävä käyttö

Perustelut – Ei, uudistusta tarvitaan

- **Kiertotalousnäkökulma** vahvemmin mukaan. Viimeisessä päämäärässä käytön kestävyys tulisi nostaa ensisijaiseksi. Ylipäänsä **kokonaiskestävyys** tulisi nostaa keskiöön ja olla edellytyksenä kaikelle päätöksenteolle, myös myönnettäville rahoituksille.
 - Aiemmin toteutetut "**riskirahoitukset**" tulisi ottaa kriittiseen tarkasteluun ja käydä läpi toteutuneet hankkeet: rahoituksen saaneiden toimijoiden asiantuntevuus ja toiminnan seuraaminen. Tutkimuspuolen haasteena eri laitokset joutuvat kilpailemaan rahoituksesta keskenään.

biotalous.fi

